

Salezijanski Vestnik

„Pomagajte vsem,
kolikor morete, z besedo,
z delom, zlasti pa še z
molitvijo.“

Bl. Janez Bosko.

S prilogo

SALEZIJANSKI
DUHOVNI
KOLEDARČEK

Poštšina plačana v gotovini

GLASILO ZA SAL. SOTRUDSTVO

L. XXX.

JANUAR - FEBRUAR 1934

ŠTEV. 1

VSEBINA: Pismo vrhovnega predstojnika. — Voščilo. — V zarji slave. — General jezuitov in sveti oče o don Bosku. — Odhod misijonarjev. — Zlati jubilej salezijancev v Braziliji. — **Iz naših misijonov:** Zgodovina salezijanskih misijonov. — Posmrtno poročilo o Karlu Mlekušu. — Padel na polju slave. — Pisma misijonarjev. — **Po salezijanskem svetu:**... — **Iz naših zavodov:** Sal. Mladinski dom, Kodeljevo. — Radna. — Rakovnik: Oratorij. — Milosti Marije Pomočnice.

ČEŠČENJE PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

Debelo tiskana številka zaznamuje skupino; prva za njo opravilo, druga dan, kdaj naj se opravi zadostilno sv. obhajilo. — Vsak naj si zapomni, h kateri skupini spada, kdor bi ne mogel opraviti zadostilnega sv. obhajila v določenem dnevu, naj si izbere drug dan.

V februarju: 1. 7, 6 — 2. 3, 2 — 3. 1, 20 — 4. 2, 12 — 5. 9, 10 — 6. 9, 27 — 7. 4, 16 — 8. 8, 14 — 9. 6, 13 — 10. 4, 19 — 11. 5, 3 — 12. 2, 4 — 13. 1, 21 — 14. 7, 9 — 15. 9, 26 — 16. 6, 1 — 17. 2, 18 — 18. 1, 17 — 19. 8, 27 — 20. 9, 23 — 21. 3, 11 — 22. 5, 28 — 23. 4, 15 — 24. 1, 24 — 25. 3, 7 — 26. 2, 24 — 27. 9, 5 — 28. 7, 26 — 29. 9, 8 — 30. 8, 22 — 31. 1, 25

V marcu: 1. 4, 16 — 2. 5, 29 — 3. 7, 5 — 4. 9, 11 — 5. 8, 18 — 6. 2, 13 — 7. 1, 8 — 8. 7, 6 — 9. 9, 1 — 10. 6, 20 — 11. 2, 25 — 12. 4, 31 — 13. 5, 22 — 14. 1, 5 — 15. 3, 29 — 16. 8, 14 — 17. 7, 10 — 18. 2, 3 — 19. 4, 12 — 20. 1, 7 — 21. 5, 2 — 22. 2, 21 — 23. 8, 28 — 24. 7, 19 — 25. 9, 23 — 26. 3, 17 — 27. 7, 24 — 28. 1, 27 — 29. 4, 9 — 30. 2, 30 — 31. 5, 4

Nove častivke:

1. skupina: Brečko Julijana, Čret (Teharje); — Fear Terezija, Pueblo (U. S. A.); — Gregorač Fanči, Idrija; — Hlade Terezija, Križ (Komenda); — Jeras Frančiška, Moste pri Ljubljani; — Lukec Jožefa, Sp. Kašelj; — Pogačar Frančiška, Križ (Komenda); — Ritonja Ivana, Mala Nedelja; — Slovša Ivanka, Koreno (Horjul); — Urbar Leni, Ljubljana; — Vrbnjak Elizabeta, Mala Nedelja; — Zorman Antonija, Sv. Jurij ob Ščavnici; — Blažič Ljudmila, Ljubljana; — Flajs Amalija, Ljubljana.

Molimo za umrle sotrudnike in sotrudnice:

Babnik Ivanka, Sp. Zadobrava;
Bajželj Marija, Tržič;
Biček Neža, Tolsti vrh (Brusnice);
Cajnko Frančiška, Veržej;
Cvetko Ana, Moškanjci;
Fabjan Angela, Selo (Hinje);
Gaberc Jožef, Veržej;
Gričar Katarina, Vrhpolje (Lukovica);
Gubanc Marija, Vodice;
Horvat Marija, Ljubljana;
Ivančič Nina, Ljutomer;
Jarc Marija, Gaberje (Dobrova);
Javornik Ivana, Vrhnika;
Jevšek Marija, Škale (Velenje);
Jevšnik Julijana, Škale (Velenje);
Kozlevčar Jera, Vel. Loka;
Kranjc Marjeta, Vojnik;
Kušar Marijana, Dravljje (Št. Vid n. Ljub.);
Liseč Martin, Boštanj;
Marješič Marija, Št. Vid pri Brdu;

Medved Ana, Studenec (Zalec);
Oblak Janez, župnik, Bled;
Ogrinc Katra, Zalog (Komenda);
Planinc Terezija, Doklece (Ptujška gora);
Pleničar Pavla, Ljubljana;
Podlipnik Marija, Okič (Boštanj);
Resnik Jožefa, Lokrovec (Celje);
Robinšek Magdalena, Gor Radgona;
Rudolf Ana, Gorica;
Simonič Ana, Drašiči (Metlika);
Slemc Lucija, Zg. Brnik (Cerkle);
Strgar Ana, Št. Peter pri Novem mestu;
Strniša Alojzi, Veržej;
Šparovec Frančiška, Blate (Zalna);
Šuler Marija, Št. Peter (Meža);
Vidmar Meta, Zalog (Komenda);
Završnik Marija, Orehovo (Sevnica).

Usmiljeni Jezus, daj jim večni pokoj!
(300 dni odpustka).

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO ZA SAL. SOTRUDSTVO

Pismo vrhovnega predstojnika.

Velezaslužni sotrudniki in sotrudnice!

Vračam se iz Rima poln svetlih spominov in sladkega občutja ter ne morem drugače, kakor da tudi v vaša srca prelijem ta sladka čustva, ki prenapolnjujejo moje srce.

Še zdaj mi zveni v duši beseda velikega našega papeža, kako s svojega vzvišenega prestola poveljuje našega očeta don Boska.

Sveti oče nam je živo predstavil pred oči vso njegovo veličino duha in srca, vse ogromno njegovo delo in življenje, ki je bilo vse prežeto z božjim duhom in neizmerno plodonosno za blagor človeške družbe!

Toplo papeževo besedo je ujel tisk vseh narodnosti. Ob tej njegovi besedi je zaplalo neizmerno veselje v srcu vsakega salezijanca, vsake hčere Marije Pomočnice, vsakega sotrudnika in sotrudnice, kakor hitro je dospela do njega ali do nje, ter je vzbudila v vseh iskreno željo, da se kar najsvečaneje proslavi ta veliki svetnik, ki je, kakor pravi dekret, eden največjih med svetimi možmi, kar jih je Bog poklical. On je kakor velikan, ki hiti po poti svojega svetega življenja.

Z dnem 14. novembra, ko sta se potrdila oba čudeža, in z dnem 19. novembra, ko se je prebral dekret, je zadeva don Boskove kanonizacije napravila odločilen korak in se približala končni slavi.

Slovesno bo don Bosko oklican za svetnika na Veliko noč, 1. aprila.

Papeževa beseda in njegovo dejanje

naj bo tolažba vsem tistim, ki sodelujejo in podpirajo delo, ki ga je ta veliki svetnik započel.

Tudi na te se bo izlivala svetla luč, ki bo v kratkem zasijala krog don Boska, sajso oni njegovi pomočniki, njegovi sodelavci!

Tudi letos so salezijanci in hčere Marije Pomočnice ne samo obdržali závode, v katerih je našlo toliko gojencev in gojenk krščansko vzgojo in toliko sirot svoje zatočišče, ampak se je kljub hudemu pomanjkanju sredstev spričo svetovne krize naše delo celo razširilo, kakor bo razvidno iz naslednjih podatkov.

Hvala Bogu, poklicev nam je prišlo v preteklem letu precejšnje število. Lani sem se obrnil do velikodušnih src, da bi nam v tem oziru pomogla in se nisem varal v svoji nadi.

V Italiji sta nam pokojna grofica Gromis, na Francoskem pa neka gospa (v svoji skromnosti ne mara, da bi se njeno ime objavilo) prepustili svoji vili in sta hoteli tako ovekovečiti spomin svojih pokojnih in svoj.

Ustanoviti in vzdrževati dom, kjer se pripravljajo bodoči naši poklici, je gotovo eno izmed najpomembnejših del in tudi najbolj potrebnih. Don Bosko je večkrat dejal, da je to najboljši način, da kdo dobro uporabi svoje imetje.

V Pijemontu se je odprl zavod za katekiste v misijonih prav poleg hišice našega ustanovnika don Boska, v Beki.

V Kastelnuovo don Bosko smo otvorili novo bogoslovno semenišče.

V novo ustanovljenem mestu Littoria, smo sprejeli na željo svetega očeta župnijo, kjer se obeta plodonosno delo.

V Belgiji se je ustanovilo novo bogoslovno semenišče v Vieux-Hervelle (Vijè Hervèl). V Belgijskem Kongo, v srednji Afriki, smo odprli nov zavod za gobavce v Ngave in nov misijon v Kambikila. Na Slovaškem smo odprli zavod v Bratislavi. — Na Francoskem tri nove ustanove: V Bordò-Gradinjan, Tonon in v Anžer-Puij. Tukaj bomo imeli novicijat.

Južna Amerika. V Mattogrosso so nastale tri nove ustanove: v Lageado, v Poksorem, in v misijonu Male Terezike med Indijanci, kjer je ta misijon že oplojen ne samo z znojem in trpljenjem misijonarjev, ampak tudi z mučeniško krvjo. — V Ekvatorju smo odprli poljedelsko šolo v Kuenki in zavod za Indijance Hivarje.

V Paragvaju smo končno započeli misijon v Puerto Kazado v Čako. Končno smo sprejeli še drug misijon, o katerem se je že poročalo, namreč v Gornjem Orinoko v Venezueli, kjer se odpira obširno pa tudi silno težavno polje našim misijonarjem.

Severna Amerika: Odprli smo zavod v Kastrovil za mehikanske poklice ter poljedelsko šolo v Nju Orlean in praznični oratorij v Tampa.

Tudi v Aziji smo odprli kljub velikim oviram zavod v Tokio in v Mijakonojo na Japonskem. V Indiji pa v Tirapatur Lilluč ter v Wandivaš.

Sveto leto pa tudi za hčere Marije Pomočnice ni poteklo brez posebnega blagoslova.

V Italiji so odprle zavod v Čerinjola, Ottaiano (Neapol), Kolloro (v Novarskem), Karara, Sv. Jurij (S. Giorgio pri Padovi), Brozzolo (pri Turinu), Taranaska, Kampione, Viccola Tičino, v La Spezia (zavetišče Marije Adelajde), Vittorio Veneto, Montebelluno (pri Trevizu) Mazzarino, Santo Stefano (Sicilija). Sv. Ambrož Olona, tako tudi v Este, v Brešia, v Neapolju so naše se-

stre odprle penzijonat za vseučilišnice.

Na Poljskem so odprle zavode v Rožanemstoku, na Francoskem v Bordò, na Belgijskem v Lovaniju in v Alžiru.

V Ameriki so sprejele bolnico v Komodoro Rivadavia (Čubut), v Argentini pa zavod v Tukuman, v Braziliji v Fortaleza, v Čile v Vinja Del Mar, v Kolumbiji v Kali, v Nikaragua v Mosatepe, na Kostariki v Guanakaste, v Zed. drž. Ybor City.

Kakor vidite se je odprlo celih 54 zavodov ne včevši tega, da so se mnogi že obstoječi znatno razširili.

Iz duš nam radi teh uspehov plamtí globoka hvaležnost do Boga, ki je delivec vseh dobrot.

Kaj pa v novem letu nameravate, me boste vprašali, zaslužni sotrudniki in goreče sotrudnice. Samo tole vam rečem: V novem letu bomo vse svoje moči osredotočili krog dostojne proslave kanonizacije našega velikega očeta don Boska. Pa kako? To vam sporočim v prihodnji številki Salezijanskega vestnika. Nekaj pa naj le povem: Želja vseh je, da postavimo v baziliki Marije Pomočnice dostojen prestol našemu očetu don Bosku.

S tega svojega prestola bo še nadalje in še bolj obilno blagoslavljaj svoje sotrudnike, svoje sinove in hčere in vse svoje častivce.

Prepričan sem, da je to splošna želja in bo našla ta misel v vsakem svojega apostola.

Že sedaj se vam najtopleje zahvalim za vse vaše prizadevanje in navdušenje, s katerim se boste lotili udeležitve te zamisli.

Obilo božjega blagoslova naj se izlije na vas, velezaslužni sotrudniki in sotrudnice, na vaše družine, na vaše zadeve in naj vam prinese časne in večne sreče!

Hvaležno vas pozdravljam

Vaš v srcu Jez.

Peter Rikaldone
vrhovni predstojnik

*Vsem dobrim sotrudnikom in sotrudnicam ter vsem
bravcem Salezijanskega vestnika želimo srečno in blago-
slovljeno novo leto.*

*To leto bo za salezijance in za vse salezijanske prija-
telje najpomembnejše: bo leto posebne sreče, leto veselja
in radosti, leto izrednega božjega blagoslova in milosti,
leto, ko se bo okrog glave našega ustanovitelja ovila ne-
beška zarja svetništva, leto don Boskove kanonizacije, ko
bo s' papeškega prestola izšla beseda, ki bo dala don Bosku
najvišje priznanje, spričo katerega je vsaka druga slava
le dim in megla...*

*Dal Bog, da bi se mogli dobro pripraviti na ta veliki
dan, da bi ga dostojno proslavili na znotraj in na zunaj,
v dušah in pred svetom.*

Tako je naše novoletno voščilo vsem, ki so dobre volje.

V zarji slave.

19. novembra je bil za nas radosten dan, kajti sveti oče Pij XI. je dal v cerkvi sv. Petra v Rimu brati dekret, ki potrjuje dva čudeža, ki sta se zgodila po don Boskovi priprošnji. Ta dva čudeža sta bila potrebna, da se don Bosko okliče za svetnika.

Pri branju dekreta je bilo navzočih mnogo cerkvenih in tudi svetnih dostojanstvenikov. Seveda ni manjkalo naših predstojnikov, zastopane so bile tudi hčere Marije Pomočnice, sotrudniki in gojenci.

Ko se je dekret prebral, je pristopil k Njega svetosti naš vrhovni predstojnik in se je s toplimi besedami in od hvaležnosti prekipevajočim srcem zahvalil svetemu očetu za posebno naklonjenost do don Boskovih sinov in za izredno ljubezen, ki jo goji do velikega našega ustanovnika.

Sveti oče je v prekrasnem govoru poveličeval don Boska. Najprej se je spomnil srečnih dni, ki jih je prebil nekoč pri don Bosku in ga opazoval v njegovem delu. Ta spomin mu je neizbrisljiv.

Don Boskova veličina.

Predvsem omenja don Boska kot človeka velikih talentov, velikih in izrednih zmožnosti. Njegova globokoumnost, nje-

gova bistroumnost je bila nekaj nenavadnega. Če bi se bil don Bosko posvetil znanosti na kakršnemkoli polju, bi bil brezdvomno dosegel nenavadnih uspehov.

Kakšna je bila njegova delavnost, svedoči to, da je kljub prezaposlenosti med dečki in v skrbi za nje, za njih vzgojo in vzdrževanje, utegnil napisati toliko in tako resnih del. So pa ta dela tako znamenita, da so nekatera že za njegovega življenja dosegla milijonsko naklado.

Poleg tega pa je bilo v njegovih prsih pravo očetovsko srce, da, še več, pravo materinsko srce, saj je čutilo prav tako nežno, kakor mati čuti s svojim otrokom. O tem vedo tisti, ki so ga poznali. V tem njegovem blagem srcu so našli ljubezen vsi, predvsem pa tisti, ki drugod niso našli tople ljubezni: med malimi najmanjši in med zapuščenimi najbolj zapuščeni.

Njegova volja je bila jeklena in neupogljiva. Zvarilo in skovalo je tega moža življenje, trdo in polno zaprek. Zato je razumel tudi svojega zadnjega brata, saj se njemu nekdanj ni mnogo bolje godilo. Sad te krepke volje so njegova ogromna dela.

S temi svojimi izrednimi zmožnostmi, ki si jih je usposobil s trdim življenjem,

polnim zatajevanja, je dovršil toliko in tako znamenitih del. Vse je opravljal tako, kakor bi prav nobene druge skrbi ne imel. Ko si govoril z njim, se ti je zdelo, da res nima drugega dela, kot da se s tabo pogovarja. S svojimi gojenci je igral na dvorišču, kakor bi ne imel prav nobenega drugega posla. Čudno je torej, kje je našel še toliko časa, da je spisal toliko del. Le kdaj si je privoščil vsaj nekoliko počitka, ki je bil tudi njemu potreben, kakor je vsakemu človeku?

Začudenje nas prevzame, ko pomislimo na prve začetke njegovega dela. Kaj je bil predvsem don Bosko? Ko se ozremo nazaj na Beki in gremo preko skromnih začetkov njegovega dela ter se zdaj ustavimo ob njegovem nepreglednem delu, ko zremo na ogromno vojsko njegovih duhovnih sinov in hčera, na celo vojsko, ki šteje danes nič manj kot 19 tisoč članov, moramo reči: tu je očitvidna božja pomoč. Je še nekaj, kar pojasnjuje ogromen uspeh njegovega dela in to je delavnost njegovih sinov in hčera. Kot v oporoki jim je zapustil naročilo, da morajo neumorno delati. Delo, delo, to je njih geslo. Tisti salezijanec, ki ni delaven in tista hči Marije Pomočnice, ki ni delavna, je kaj žalosten lik v tej don Boskovi družbi. Uspeh tega neumornega dela je 1400 zavodov, 80 inspektorij, na tisoče in tisoče cerkva in kapelic po vsem svetu, na stotisoče gojencev, ki se vzdajajo v njih zavodih in na milijone bivših gojencev. Poleg teh je še nad milijon sotrudnikov, ki jih je don Bosko imenoval „dolga roka“. Sami smo od njega slišali, poudarja sveti oče, da je svoje sotrudnike tako imenoval, češ, don Bosko ima dolge roke in z njimi daleč seže. Koliko dobrega je storil že za svojega življenja in koliko ga še sedaj stori po svojih sinovih, ni da bi merili. Salezijanci so prevzeli 16 pravih misijonov in dvakrat toliko pomožnih misijonskih postajališč ter marljivo delujejo nad spreobračanjem nevernih.

Daj mi duš.

Don Bosko je pri vsej svoji vzgoji iskal le duš, vse drugo mu je bilo sredstvo. „Daj mi duš“, to mu je bilo geslo. Tudi salezijanci pri vsem svojem raznovrstnem delu in vzgoji iščejo le duš, zato je njih vzgoja v polnem pomenu besede krščanska.

Čudno nam je vse to in si ne moremo razložiti vsega tega ogromnega dela in

uspehov in tudi ni mogoča nobena druga rešitev te uganke kot le ena in to je don Bosko že sam razrešil: *neprestana molitev, neprestana združitev z Bogom*. Malokdaj se je tako uresničil pregovor: kdor dela, moli, kakor prav pri don Bosku. Njemu je bilo vsako delo molitev.

Prav lepo spada torej v okvir svetega leta in 19 stoletnega jubileja odrešenja don Boskova podoba, saj je tudi njemu bilo edino na svetu in program vsakega trenutka samo ena misel: rešitev duš. Zdi se, kakor da je Bog prav njemu posebno poveril svoje delo odrešenja, katerega sadove je don Bosko tako bogato delil dušam v blagor. Koliko izgubljenih duš je pripeljal na zveličavno pot, koliko duš je obvaroval propada in pogube! Vse to ni nič drugega kot nadaljevanje Kristusovega odrešenja. Daj mi duš, je v jedru prav isto kot Zveličarjeva beseda: „Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?“ To resnico je zapečatil Jezus Kristus s svojo predragoceno krvjo, ki jo je prelil za nič drugega kot za duše, kakor da bi hotel reči: glejte, toliko je duša vredna!

Don Bosko je razumel ta Zveličarjev klic in je vse svoje delo uravnal po njem in z njim rešil brez števila duš!

General jezuitov in sveti oče o don Bosku.

3. decembra se je bral nov dekret, ki pooblašča sveto kongregacijo obredov, da uvede kanonizacijo velikega vzgojitelja mladine — don Boska.

Ta dekret našteva don Boskove kreposti in zmožnosti, ki jih je prejel v izredni meri. Posebno pa poudarja njegov izboren vzgojni način, ki obstoji v tem, da vzgojitelj z neprestano in prijateljsko čuječnostjo bedi ob gojencu, da mu prestopke že v naprej onemogoči. Ta način je sicer mnogo težavnejši za vzgojitelja, toda neprimerno uspešnejši mimo vseh drugih, zato dekret po pravici trdi, da je don Bosko med modernimi krščanskimi vzgojitelji gotovo na prvem mestu. Njegove vzgojne smernice pa so lahko vzor vsaki moderni vzgoji.

Njegovo sotrudništvo je osnutek in kakor prvi črtež sijajne zamisli sedanjega papeža o katoliški akciji. Tako pravi dekret.

General jezuitov se je zahvalil svetemu očetu v svojem imenu in v imenu obojne don Boskove družine, da je blagovolil tako kmalu oklicati za svetnika tega velikega sina katoliške cerkve. Vesele se ne samo njegovi duhovni sinovi, vesele se z njimi vsi njih gojenci, vsi sotrudniki, veseli se ves svet, saj je don Bosko prodril prav do kraja sveta. Don Bosko je mejnik v zgodovini katoliške cerkve. Božja previdnost zdaj in zdaj pokliče velikega moža, in to le poredkoma, ko je treba svet spraviti spet v tečaje, ki vodijo k Bogu. Tak mož je brez dvoma don Bosko, ustanovitelj salezijancev.

Veseli me, da smem na tem mestu povedati, da so Ignacijev in don Boskovo družino vedno vezali pravi prijateljski odnošaji. Ze don Bosko je gojil do svetnikov Jezusove družbe veliko pobožnost, kakor še posebej do sv. Alojzija in do sv. Frančiška Ksaverija. To svoje prijateljstvo je zapustil in izročil tudi svojim duhovnim sinovom, katerim moram izreči toplo zahvalo za vso ljubezen, ki so jo pokazali prav v zadnjih dneh našim patrom in bratom, ko so iskali pri njih zavetja ob hudem preganjanju na Španskem. Prav posebno pa je pokazal sedanjih njihovih vrhovni predstojnik to ljubezen napram nam, ko je naše sobrate sprejel v Pijemontu v svoj zavod.

Tudi sveti oče ni mogel mimo don Boska, ko je proslavljal tri svetnike, južnoameriške mučence Jezusove družbe. Takole je dejal: „Don Bosku se kaj lepo prilaga mesto med temi svetniki mučenci, saj je tudi vse njegovo življenje bilo eno samo dolgo mučeništvo, kakor smo sami bili priča. Mučenec je bil v delu, ki ga je vršil, in ki je človeka že na sam pogled potrla njegova teža. Mučeništvo njegove volje in njegovega srca, ki je imel vedno odprto vsakemu, tudi zadnjemu, ki je prišel v njegov zavod. Mučeništvo ob neprestanem zatajevanju samega sebe, čeprav je bil slabotnega in krhkega zdravja, tako da se je zdelo, da res od samega posta živi.

Zato don Bosko dela kaj lepo tovarišijo trem mučencem, ki so dali kri in življenje za vero.“

Ali niso te besede najvišjega pastirja za nas polne tolažbe in poguma za nadaljnje delo, za sodelovanje z don Boskom za zveličanje duš?

Ni daleč dan (1. aprila, na Veliko noč), ko bo stopil na oltarje naš veliki oče in bo zabltestel krog njega svetniški sijaj.

Odhod misijonarjev.

Slovo misijonarjev je bilo v nedeljo 8. oktobra. 150 mladih moči je šlo na delo v najrazličnejše kraje. Sveto mašo je daroval pri glavnem oltarju vrhovni predstojnik, popoldne pa se je nabralo že mnogo občinstva in zlasti mladine, ki je priromala v Turin, da počasti sveto tancico, ki je bila izpostavljena češčenju vernih.

Misijonarji so se zbrali v prezbiteriju, hčere Marije Pomočnice pa koj za obhajilno mizo. Po pesmi „Magnificat“ jim je inspektor severnoameriške salezijanske inspektorije spregovoril v slovo toplih besed, s katerimi je poveličeval očeta don Boska, apostola misijonov ter povdarjal junaštvo njegovih sinov, ki se že od leta 1875. poskušajo na misijonskih poljih vse samo zato, da razširijo Kristusovo kraljestvo.

Ob koncu govora je pristopil k oltarju kardinal Mavrilij Fossati, turinski nadškof, in podelil z Najsvetejšim vsem navzočim blagoslov. Nato jim je blagoslovil križce, vsakemu ga je del krog vratu in pred slovesom je spregovoril še nekaj lepih besed v spodbudo borcem za Kristusovo prostost ter povdaril veliko milost, ki jim jo je Bog podelil, ko jih je poklical na svojo njivo. Oni so posebno odbrani od Boga in deležni posebne njegove ljubezni.

Nato so se misijonarji poslovili od svojih dragih, ker odhajajo in ne vedo, če jih bodo še kdaj videli. Da je malokatero oko ostalo suho, si je lahko misliti.

V izvlečku navajamo poslovilni govor misijonarjem. V baziliki Marije Pomočnice v Turinu se je opravljalo tridnevno češčenje kot priprava na odhod misijonarjev. Koliko molitev, koliko prošnja je šlo pred Najvišjega za tiste, ki gredo iskat duš božjemu Pastirju! Ob tem neugasljivem ognju ljubezni — ob Evharistiji — so se ogrevala velikodušna srca, ki se zdaj žrtvujejo za bližnjega. Jezus sam jim daje križ v roke in jih pošilja v svet in edino križ jim je orožje, s katerim naj podjarmijo svet Kristusu in ga rešijo spod oblasti satanove.

Salezijanska družba je kakor veliko drevo, ki je zraslo iz majhnega zrna. Najmogočnejša veja, ki največ obrodi, je gotovo misijonska.

L. 1922. je prav pri tem oltarju daroval svojo biserno sveto mašo prvi don Boskov gojenec in misijonar, kardinal Kaljero.

Kot biseromašni dar so predstojniki temu veteranu obljubili ustanoviti zavod za vzgojo misijonarjev. Najprej se jih je nabralo kakih 20 in so jih priključili zavodu v Ivrei, potem je prihajalo neprestano mnogo prošenj za sprejem in z drugim letom so morali ves zavod določiti samo za misijonske poklice. Prišlo jih je sto, dvesto in še vedno so prihajali. Moralo se je misliti na drug zavod. Ravnatelj, ki je pisal, da jih nima več kam dejati, so odgovorili: Poklicev nikar ne zavračaj, deni gojence, kamor jih moreš, četudi na podstrežje in v senik, naj se privadijo trdemu misijonskemu življenju že od mlada. Tako se je tudi storilo, toda skrbni predstojniki so v tem iskali drug zavod, kjer bi namestili nove poklice. Tudi ta zavod je bil kmalu poln, prenapolnjen in se je zgodilo isto kot s prvim: — fantje so šli pod streho in v senik. — Odrpli so tretji zavod, vsako leto so morali misliti na novega, in v desetih letih jih je samo v Italiji nastalo deset za misijonske poklice.

Ni bil torej prvi ogenj samo slamnat ogenj, ogenj enega dneva, nikakor ne! Ogenj, ki gori v tabernaklju, v Jezusovem Srcu, ni enodneven, ta ogenj je večni, je neugasljiv. Prav ta evharistični ogenj je podžigal mlada srca, da so bila pripravljena žrtvovati se za bližnjega.

Poleg tega ognja, ki gori v tabernaklju in vžiga mlade duše, je še ena, ki je začetnica vsega dela, to je Marija Pomočnica. Ta gre v hiše, kjer polje lepo krščansko življenje, in pokliče tiste, ki bodo dovezetni za njen klic, in jih privede k don Bosku. Gre po zavodih med razigrano mladino in poišče mnoge izmed njih ter jih pošlje v misijonske hiše, da se pripravijo na lepi poklic.

Pojdite malo v tako misijonsko hišo in povprašajte, kako so prišli semkaj. Mnogi vam ne bodo znali dati pravega odgovora, ker sami ne vedo, kako se je to zgodilo, toda marsikak izmed njih vam bo razkril, kako dolgo je moral čakati in prositi očeta ali mater za privoljenje, ker ga morda nista marala pustiti z doma.

Marija pa ne hodi samo po kmetskih domovih in ne išče samo tam poklicev, ona jih najde tudi drugje, tudi tam, kjer bi se jih ne nadejali. Koliko gorečih bogoslovcev je že pripeljala iz semenišč, koliko učiteljev, profesorjev, odvetnikov in celo duhovnikov, ki so začutili v sebi misijonski poklic! Ona jih pripelje in ona jih tudi vzdržuje.

Zares, prav dobesedno, Ona jih vzdržuje. Koliko je teh mladeničev, gojencev misijonskega zavoda, ki jim doma niso mogli prav ničesar dati za šolo. Največ je takih, ki niti za zajtrk ne morejo plačati. Pa vendar šola stane, vzgoja stane! Kje se torej dobe vsa ta sredstva? Recimo odkrito: Marija Pomočnica, ki je kakor skrbna misijonarjeva mati, Ona za vse to skrbi. Ona gre od hiše do hiše k sotrudnikom in sotrudnicam in trka na dobra srca, da ji pomagajo vzgojiti misijonarja. In dobre duše se odzovejo skrbni Materi in pošljejo perila, obutev ali podpore za misijonarje. So med sotrudnicami tudi take, ki žrtvujejo, kar jim je najdražje, celo dragocen poročni spomin, prodajo ga, da pomagajo malemu misijonarju, ki naj bi šel v tuje kraje pridobivat duš za zveličanje.

Koliko požrtovalnosti je v marsikateri dobri duši za vzgojo misijonskih apostolov, nam ni znano. Toda čutimo in vidimo, kako so se velikodušno odzvali že marsikje goreči prošnji don Boskovega naslednika, naj pomagajo ustanoviti misijonske sklade. Tisoč posameznih skladov si je želel, ker je tisoč gojencev, pripravnikov za misijone in v kratkem času se jih je nabralo že tristo.

Neki upokojen uradnik si je prihranil primerno svoto, ki naj bi mu olajšala življenje na stare dni. Slišal je, kako milo je poprosil vrhovni predstojnik za pomoč in ta človek je dal od svojega prihranka za vzgojo enega misijonarja 20 tisoč lir. Do četrte gimnazije je prišel njegov varovanec, toda zdaj ga ugrabi neizprosna smrt. Gospod je bil žalosten in potrpa je dejal: „Zdaj vidim, da moram poskrbeti za dva, če hočem enega poslati v misijone.“ Prav je imel! Gospod je žrtvoval svoj zadnji prihranek še 20 tisoč lir in je dejal: „To sem si prihranil za svoja stara leta, pa naj bo, dam jih rad, saj gre za dobro stvar, jaz si bom že kako priboril toliko, da bom mogel živeti, Bog me bo pa blagoslovil.“ Ali ni to plemenito?

Koliko težav se utegne nakopičiti! Včasih so te težave naravnost nepremostljive, kakor na primer radi zdravja, radi učenja in še sto drugih zaprek utegne nastati, preden bo misijonar gođen, da odide na misijonsko polje. Koliko jih mora zaradi nepredvidenih težkoč zapustiti zavod in se odreči blestečemu idealu, ki so morda že dolgo sanjali o njem! — Toda četudi se jih mora toliko odreči svojemu poklicu,

Bog navdahne druge s toliko večjo gorečnostjo, da se zares z vsemi silami vržejo na delo in delajo za dva in za tri.

Čudno! Med toliko odraslimi, ki jih je življenje skovalo in utrdilo, vidiš mlade, komaj petnajstletne fante, ki pristopajo k oltarju po križ in gredo s suhim očesom od doma, ker jim nedopovedljivo veselje ožarja lice, da morejo tudi oni v cvetu let na delo v neznane tuje kraje.

Misijonarji se prilagodijo vsakemu kraju, ker jih navdaja don Boskov duh, povsod so doma, kamor pridejo, ves svet je njih domovina, saj je ves svet obširno polje, kjer zori Gospodova pšenica: neumrljive duše!

Zlati jubilej salezijancev v Braziliji.

Preteklo leto meseca junija je minulo pol stoletja, kar so salezijanci prišli v Brazilijo, v Južno Ameriko.

Leta 1877. je prispel nadškof iz Rio de Janeiro v Rim, nato pa se je napotil v Turin k don Bosku in ga milo prosil, naj mu pošlje salezijancev, ker mu duhovščine strašno primanjkuje. Kar je on nadškof, je v osmih letih umrlo 130 duhovnikov, posvečenih pa ni bilo v 9 letih niti 10 ne. Lahko si je misliti, kakšna duhovna beda vlada v njegovi škofiji radi pomanjkanja duhovščine. Don Boska je tako ganilo, da je obljubil svoje sinove. Toda vedno nove težave so se kopičile, ker je moral še prej oskrbeti s salezijanci Francosko, Špansko, Argentino in Urugvaj, tako da se je vse zavleklo tja do leta 1881. Tedaj pa spet piše nadškof don Bosku pretresljivo pismo in ga tako milo prosi, da mu don Bosko spet obljubi pomoč. Toda kljub dobri volji mu don Bosko to leto še ni mogel ustreči. Šele 14. junija 1883. l. je prišlo tja 7 salezijancev pod vodstvom pokojnega škofa Lazanja. Nadškof jih je sprejel z odprtimi rokami, kakor rešitelje. Od veselja se je zjokal.

Nekateri pomembnejši salezijanski zavodi v Braziliji:

1) S. Paolo. - 2) Nikteroj. - 3) Matto Grosso, Bomfim de Goiaz. - 4) Bahia. - 5) S. Paolo (Hçere M. P.). - 6) Nikteroj, S. Rosa. - 7) Campinas. - 8) Rio Negro, S. Gabriel. - 9) Korumá. - 10) Recife. - 11) Lorena. - 12) Gvaratingetá. - 13) Rio Negro, Tarakuá. - 14) Matto Grosso, Sangradouro (misijon). - 15) Rio Negro, S. Gabriel (poljedelska šola).

Ordinariat jim je brž preskrbel hišo v Nikteroj nad reko Rio de Zaneiro, na krasni točki. Odtod so se salezijanci lotili dela. Nadškof je napisal okrožnico in jo poslal po deželi; ponatisnili so jo tudi vsi katoliški listi. V tej okrožnici je nadškof vse pozival, naj pomagajo novodošlim don Boskovim sinovom. Radodarno so se verniki odzvali, celo vladarska hiša je prispevala za nove misijonarje. Seveda so temne sile takoj planile na dan in za gnale močan hrušč ter pisale proti novodošlim duhovnikom, ki bodo braziljansko mladino vzgajali v katoliškem duhu. Prav ta njih besnost je še bolj jasno pokazala, kako so potrebni taki vzgojitelji. Salezijanci so se pogumno lotili dela. V kratkem času je zavod v Nikteroj mogočno napredoval. Iz Nikteroj so se potem razšli po širni deželi in ustanavljali zavode. V petdesetih letih šteje salezijanska družina samo v Braziliji 53 zavodov, blizu toliko (47) jih imajo tudi hčere Marije Pomočnice, ki so prišle v Brazilijo osem let za salezijanci.

Salezijanci so sprejeli v Braziliji tri velike in važne misijone: Prvi je Matto Grosso, ki ga je upravljal najprej pokojni škof Lazanja in ga izročil pokojnemu Antonu Malanu. Najznačilnejša osebnost tega misijona je brezdvomno pokojni

g. Bálcola. — Druga dva misijona je rimska stolica izročila salezijancem, in sicer misijon nad Rio de Zaneiro l. 1914., misijon nad Rio de Madeira pa l. 1927. Prav tem misijonom se imajo zahvaliti nesrečni Indijanci, ki tako dolgo niso poznali evangelija, da jim je prisijala luč in da so se civilizirali tako, da nimajo bogve kaj zavdati naši civilizaciji.

Sveta stolica je uradno priznala plodono delovanje salezijancev in je postavila v tem kraju iz njih vrst nadškofe in škofo. Trenutno šteje salezijanska družba v Braziliji 4 nadškofe, dva škofo in dva apostolska administratorja.

Med živečimi škofi je posebne omembe vreden nadškof Frančišek de Akvino Korrea, nadškof v Kujaba. Ta je član braziljanske akademije znanosti ter je bil štiri leta predsednik države Matto Grosso.

Prvi škof v Braziliji, mons. Lazanja, goreča duša in izboren organizator, je bil žrtev železniške nesreče, pri kateri je našel smrt tudi njegov tajnik in pet hčera Marije Pomočnice.

Prav je torej radi ogromnega dela, ki so ga salezijanci dovršili v teku pol stoletja, da so petdesetletnico kar najslovesneje praznovali. Ta praznik je trajal ves teden. Središče teh praznikov je bil zavod v Nikteroj, ki je največji; ima

Kardinal Leme v krogu škofov po zahvalni pesmi.

Marija na ulicah mesta Nikerov.

namreč notranjih in zunanjih gojencev 2000. Beri: dva tisoč. Med tednom so bila tri dni predavanja o salezijanski vzgoji, katerim je prisostvoval tudi minister prosvete. Ob zaključku praznikov se je razvila proti večeru prekrasna procesija na grič nad mesto Nikerov. V procesiji je bilo trideset nadškofov in škofov, zastopane so bile civilne in vojaške oblasti, nad sto duhovnikov in zastopstvo vseh katoliških društev, ki so v nadškofiji. Marijo Pomočnico so peljali na okrašenem vozu. Njen kip je bil oven-

čan s krono iz samih biserov. Ko so pripeli na vrh griča, je zadonela mogočna zahvalna pesem, nato pa se je vsa nadškofija posvetila Mariji Pomočnici, ki se je ob razsvetljavi, da je bilo kakor v beli dan, zdelo, da prevzema zaščito nad mestom in nadškofijo ter da blagoslavlja narod s svojega vzvišenega prestola. To je bil triumf Marije Pomočnice.

Vse to je don Boskovo delo, boste rekli; da, res je, toda še prej je Marijino delo! Don Bosko je bil samo orodje v Marijini roki.

Iz naših misijonov.

Zgodovina salezijanskih misijonov.

5. Patagonija (Živalstvo).

Živalstvo kakšnega kraja je odvisno od rastlinstva in živlenskih pogojev.

Patagonija je zelo revna na drevju razen v andskem predgorju, pač pa je pre-rasla z grmovjem in travo. Živali na suhem ni veliko, dosti pa je ptičev in vodnega življa.

Naj navedemo nekaj za Patagonijo značilnih zveri in živali. Nevarni mesojedci so bili jaguar, puma in divja mačka. Najhujši med njimi pa je jaguar ali pampski tiger. Dolg je v trupu 1,20 m., silno je močan in predrzen. Večji tigri vlečejo s sabo celo žrebe, ovco pa neso s tako lahkoto kakor mačka goloba.

Tiger, ki je okusil človeško meso, gre na prežo na prehodna mesta, skriva in potuhne se v kakem grmovju, in ko samotni jezdec prijezdi mimo, plane nanj iznenada ter zasadi dolge in ostre kremplje v vrat svoje žrtve.

Lev ali koguear ni tako močan kakor tiger, a ni zato nič manj nevaren človeku in čredam. Na lov gre navadno ponoči. Ako najde stajo ovac, skoči vanjo, eno ovco pograbi, ji pregrizne vrat, izpije kri, potem pa podavi še drugih dvajset in več. Zato se ga pastirji posebno bojijo.

Puma, ki pa ni pravi lev, je bolj boječa in beži pred človekom in psi. Koguearju podobna je tudi divja mačka, ki ima dolge in ostre kremplje in zobe.

Jaguar, puma in divja mačka so skoro popolnoma izginili iz Patagonije, ker jih je človek pregnal in iztrebil.

Značilni za Patagonijo so tudi guanaki in noji.

Guanak je podoben naši kozi, samo da je večji in lepši. Morda je najbolj podoben brezrožnemu jelenu. Njegovo meso gre Indijancem posebno v slast. Koža je dragocena. — Gibek in hiter je kakor jelen in živi v čredah kakor ovce. Našli so črede, ki so štele na tisoče guanakov. Guanak je krotka žival in se da kaj lahko udomačiti, posebno mlajši. Naveže se na dom in na gospodarja, z otroki se rad igra in slaščice so mu kaj všeč.

Odrasel guanak ohrani svojo naravno lepoto, pa ni tako domač kakor mlad; če ga dražiš, ti vrže naravnost v obraz ostudno slino, kratko in malo — pljune ti v obraz.

Tudi noj je značilen za te kraje. Imenujejo ga njandú. Patagonski noj je manjši in ne tako močan kakor afriški. Je uren tekač, in če ni udomačen, zbeži že, ko si se mu približal na sto metrov. Močno je požrešen, tako, da je celo pregovor tam doli: požrešen kot noj. Njegova jajca so kaj velika. Zleže jih v kotanje. Te kotanje sam izbrska ali pa porabi kar tiste, ki jih je govedo izkopalo. Merijo pa 50–70 cm. v premeru in so 20–40 cm. globoke. Svoje gnezdo postelje s suho travo in s perjem, tudi s svojim, če drugega ne najde. Tako mladim pripravijo mehko ležišče. Nekaj jajc izloči iz gnezda. Leže pa ne samica, ampak samec. Ko so se mladiči izvalili, tedaj ubija izločena jajca eno za drugim. Na ubito jajce pride cel roj muh, mladi nojčki pa imajo slastno pečenko, ko se

mastijo s temi muhami. Noj samec vodi svoje mladiče kakor pri nas koklja piščeta in zelo skrbi zanje. Je sicer prešlo v pregovor, da je mati kruta kakor noj, kadar zapusti svojega otroka, pa je to malo res, malo pa tudi ne. Samica sicer res samo zleže jajca, potem jih pa pusti, toda njeno skrb vzame nase samec. Še celo v svetem pismu Jeremija tako lepo poje opirajoč se na ta pregovor: „Hči mojega ljudstva pa je kruta kakor noj v puščavi.“ — Mladiči torej niso zapuščeni, čeprav jih je mati zapustila. Še celo osirotele mladiče, ki se sami potikajo, poišče in jih svojim pridruži in vodi.

Ako se dva noja srečata, ko vodita svoje družine, tedaj se vname med njima krut boj za življenje in smrt. Zmagovavec si prisvoji osirotele mladiče in jih pridruži svojim ter vse skupaj vodi in išče zanje piče.

Kljub temu, da so Indijanci neprestano na lovu za noji in jih vsako leto na stotisoče pobijejo, jih je vendar še mnogo v Patagoniji.

V Patagonijo so uvozili tudi krave in bike in so zdaj prav značilni za ta kraj.

Te živali so takorekoč same sebi prepuščene, zato so v resnici podivjale. Imajo jih navadno v velikanskih ogradah, včasi pa tudi kar na prostem. Da bi jih dobro ločili in z lahkoto poznali, kateremu gospodarju spadajo, jih ulove v velike zanke, vržejo na tla in jim vžgo na bedro gospodarjev žig.

V tem divjem stanju so te živali postale človeku in celo jaguarju silno nevarne. Zanimivo je, kako se ta svojat odpravi na lov na jaguarja. Kakor hitro številne črede, ki blodijo po pampi, zavohajo in izsledijo tigra, začno pretresljivo mukati in se poženejo za zverjo. S sklonjenimi glavami in s strašnim rjoventjem drevijo za tigrom. Ta ves obupan išče zavetja in hoče ubežati razkačeni čredi; toda od vseh strani pridre druge krave in biki in strašen živ obroč se vedno bolj zožuje okrog tigra. Ko vidi, da ne more nikamor, skoči na roge kakemu biku in če ga ta koj ne nasadi nanje, ga telebi ob tla, zasadi vanj oster rog in tudi drugi ga nabadajo na rogove, da mu prizadenejo smrtno rane, dokler ga popolnoma ne raztrgajo. Tudi krave se približajo, že mrtvega nabadajo in s parklji teptajo. Med tem pa biki zmagonosno kopljejo s parklji zemljo, kakor da si čestitajo k izvršenemu podjetju.

Posmrtno poročilo o Karlu Mlekušu.

(roj. 20. 1. 1902.)

Laitkynsew 7. nov. 1933.

S tužnim srcem Vam naznanjam, da je naš preljubi in nad vse goreči misijonar Karol Mlekuš po kratki bolezní umrl. Postal je žrtev svoje gorečnosti in ljubezni do neumrjooih duš. Že pred tremi leti, ko je nastopil svoje apostolsko misijonarstvo, je prišel bolehati na želodecu. A on se ni zmenil za te bolečine, ki so vedno rasle, čim bolj so se množili naporí njegovega apostolskega delovanja na obilnih misijonskih potovanjih.

S pričetkom junija t. l. je prevzel skrb za ta jako važen misijonski okraj. Tu se je še bolj neumorno trudil, da razširi kraljestvo božje. Jaz lahko izpričujem, da mi je bil v teh 5 mesecih, katere sem preživel ob njegovi strani, vedno vzor vestnega redovnika in gorečega misijonarja. Njegova ljubezen do neumrjooih duš ga je vedno naganjala k neumornemu delu, in celo za časa svoje zadnje bolezni je dokazal svojo neprimerno veliko požrtvovalnost za zveličanje duš.

Za časa mojega zadnjega misijonskega potovanja se ga je lotila huda mrzlica, prvi znaki legarja in pljučnice. Kljub temu je imel v nedeljo 22. oktobra prvo sv. mašo tu v Laitkynsew-u, a drugo v Tyrni. V ponedeljek 23. je celo odpotoval v še bolj oddaljeno vas, kjer je ostal cel dan pod pekočim solncem. Ko se je vrnil, ni hotel ostati v postelji kljub hudi mrzlici. To je trajalo par dni. Jedel je prav malo. Dne 28. oktobra se je slednjič odločil, da se odpravi v Šillong, ker se njegovo stanje ni hotelo zboljšati. Prenočil je v precej dobri hiši, v oskrbi 6 katoliških mladeničev. V nedeljo, dne 29. okt. proti poldnevu je došel v avtu v Šillong. Ti naporí so ga še bolj oslabili.

Tu sem se jaz srečal z njim, ko sem se vračal s svojega velikega misijonskega obhoda. Bil je že jako slab. V Šillongu so takoj poskrbeli za vse potrebno, in ker mi nimamo pripravnih bolniških prostorov, smo ga prepeljali v javno bolnišnico, kjer so mu dali najboljšo sobo in par oseb, ki so zanj skrbele. Zdravniki so pa takoj izjavili, da tu ni pomoči radi komplikacije legarja s pljučnico, pa tudi zato, ker je bolnik prišel prepozno. So-

bratje, Monsignor in pa njegovi prijatelji so ga pridno obiskovali. Vsak dan je prejel sv. obhajilo. Zdelo se je že, da gre na bolje. Dne 2. novembra ob tričetrt na 7 zjutraj pa je kar naenkrat rekel: „Dajte mi mojo knjigo“ in medtem, ko je segel po brevirju je izdihnil. — Bil je hraber vojak, ki je umrl na misijonskem polju za svojega kralja Kristusa!

Naši katoličani so potočili mnogo solza za njim. Ves dan je bila cerkev polna ljudi, ki so zanj molili ter zanj darovali popolni odpustek. Celo noč je bilo truplo v cerkvi, kjer so ga čuvali duhovniki, kleriki in pa katol. mladeniči. 3. novembra je bil slovesen Requiem s pontifikalno asistenco. Cerkev je bila nabito polna. Pogreb pa je bil jasen dokaz, kako priljubljen je bil dobri g. Karol Mlekuš. Pokopali so ga na našem pokopališču. Zanj je bilo opravljenih toliko molitev — in to se še vedno godi vsepovsodi — darovanih toliko sv. maš, da smemo upati, da že uživa večnoplačilo za svoj požrtvovalni trud.

Zdaj moram sam skrbeti za ves okraj. S pomočjo, ki mi jo bo on iz nebes pre-skrbel, upam izvršiti vse njegove načrte. Res, bil je goreč misijonar, zgleden salezijanec in izvrsten vzgojitelj mladine.

Padel na polju slave.

(Poročilo njegovega tovariša).

Dne 29. oktobra so v Šillongu praznovali dan Kristusa kralja. Bila je procesija z Najsvetejšim. Od vseh strani so prihiteli kristjani, da počastijo Kralja kraljev. Šillong še nikdar ni videl takih slovesnosti kakor zdaj. To je znamenje, da Jezus Kristus nastopa zmagoslavno pot v te hribovite kraje Kasi.

Prav ta dan je prispel v Šillong Kristusov požrtvovalni in delavni junak v žalostnem stanju. To je bil vojak, smrtno ranjen na bojnem misijonskem polju. Prav tedaj se je moral umakniti, ko je njegov Kralj slavil slovesen obhod po mestu in so mu množice vzklikale hozana.

Karol Mlekuš je legel na smrtno posteljo. Tisoč nevarnostim se je bil že izpostavil, a vse je premagala njegova krepka narava. Poskušal je z nasmehom kazati, da bolezen, ki se ga je lotila, ni tako nevarna.

Prebili smo tri dni, tri dolge dni v upu in strahu. Njegovo življenje je bilo

na vagi. Vse smo poskusili, da rešimo to dragoceno življenje. Odpeljali so ga v bolnišnico, toda vsa spretnost zdravnikov mu ni nič pomagala. Dva dni je ležal že v bolnišnici, vsak dan je prejel sv. obhajilo, vsak dan so ga obiskovali sobratje. 2. novembra se je pripravljaj na sv. obhajilo in ga je srčno želel sprejeti. Poprosil je, naj mu dajo brevir, edino, kar je prinesel s sabo, hotel je še moliti iz njega, toda, kar nemudoma je omahnil in bil je že v zadnjih zdihljajih. Prav tedaj prihiti duhovnik in mu podeli še poslednje olje, sv. obhajila pa tu na zemlji ni več prejel, pač pa se je združil s svojim Odrešenikom v večnem objemu. Karol je dovršil komaj 31 let.

Dragi naš Karol je bil že dvanajst dni bolan, preden je došel v Šillong. Na misijonskem potu ga je zaskočila bolezen in ji je še toliko časa kljuboval, da je prehodil hribe in doline, dokler ni došel do svoje misijonske postaje, ki čepi v visokih gorah kakor orlovo gnezdo ter kraljuje nad neizmerno bengalsko ravnino Silhet. Rad bi bil obšel še neko pokrajino, pa ni več mogel, zato je prosil svojega tovariša, naj gre on, sam pa je obiskal dve uri oddaljeno misijonsko postojanko. Vrnil se je v Laitkynsew ter je hotel s silo premagati bolezen, ki pa mu je zdravje že popolnoma zrahljala. Pristopil je k oltarju, da opravi — zadnjo sv. mašo. Radi slabosti jo je poldrugo uro bral. Tovariš se še ni vrnil s potovanja. Uvidel je, da je sam, zato se je dal prenesti 12 km. daleč, odkoder naj bi ga z avto odpeljali v Šillong. Koliko je moral pretrpeti dragi naš Karol na tej dveurni poti, more le tisti presoditi, ki pozna ono kolovozno pot. Drugi dan je sam povedal škofu: Zdelo se mi je, da mi bo glavo razneslo in da bom znorel od bolečin. Ali je mislil tedaj, da ne bo več hodil po teh strmih potih in se vzpenjal na bregove med oranžnimi grmi, čez šumeče potoke, po skalovju navzgor, da poišče tudi zadnjo dušo, ki prebiva v teh skoro nedostopnih krajih. V Čerapundži ni dobil avtomobila in je prenočil v gostoljubni hiši. Šele drugi dan ob enajstih je došel v Šillong. Ko se je vlegel v posteljo, je kleriku, ki ga je sprejel, dejal z nasmehom: „Saj mi nič ni.“ Toliko mu je bilo, da ni več vstal...

Položili so ga na mrtvaški oder v cerkvi Marije Pomočnice v stolnici v Šillongu. Društva katoliške mladine so se vrstila pri nočni straži. Tretjega novembra je bil

pogreb. Pogrebni spreved je bil podoben evharistični procesiji prejšnje nedelje.

Jamo so mu izkopali poleg groba drugega asamskega junaka, misijonarja Jezuita, na čigar grobu je napis: „Dober pastir dá življenje za svoje ovce.“ Tudi naš Mlekuš ga je dal. Monsinor Mattiás ga primerja v nagrobnem govoru junaku, ki je padel na polju slave. Hudo nam je bilo za njim, silno smo žalovali, ker nam je smrt ugrabila najboljšega delavca, toda spomnili smo se don Boskovih besed, ki pravi: „Ko bo salezijanec pri delovanju za duše izgubil življenje, tedaj lahko poročete, da je salezijanska družba zadobila veliko zmago in nad njo se bo izlilo obilo božjega blagoslova.“ — Za njim je spregovoril duhovnik Vendram, ki je dve leti deloval skupaj z našim Karlom v župniji v Šillongu. Ginjenje mu je trgalo besedo, ko je govoril zbranim na grobu predragega tovariša. Tako je dejal: „Poglejte, ljudje, kje je zdaj vaš oče... vi ste ga poznali... vi ste videli njegovo delo... njegovo požrtvovalnost in gorečnost...“ Tedaj pa je vse navzoče občinstvo na ves glas zajakalo... Prinesli so mu vencev, da je na njegovi gomili zrasel cel hriček. Tako so ga ljubili, tako so ga cenili!

Pokojni Mlekuš je bil osem let v Šillongu. V posmrtnem pismu g. Mattiasa beremo sledeče: „Pri akademiji, ki so mu jo priredili sobratje na dan njegovega mašniškega posvečenja, je goreči misijonar takole dejal: „Ne bom veliko govoril ne veliko obetal, prosil bom samo, da molite zame za to, da postanem v rokah predstojnikovih don Boskov robec.“ (1)

Na svojih apostolskih potovanjih se je skušal vedno prilagoditi krajevnim navadam in celo hrani. Nikoli ni vzel ničesar s sabo, le kar je našel v vaseh, tisto je povžil in si tako seveda olajšal potovanje, pa mi je pravil, da mu je kar bolje tako. V resnici je bil vedno trdnega zdravja in cvetočega lica. Celó v tistih krajih se je dobro počutil, kjer je drugim misijonarjem marsikaj škodovalo na zdravju. Njemu pa nikoli nič ni bilo. Zanesel se je na svojo krepko naravo, pa mu je najbrže to bilo usodno. Ako bi bil bolj pazil na zdravje, ne bi bil tako kmalu podlegel. Tisti večer, ko so ga določili za voditelja krajevnega misijona, je dejal pri veselem

(1) Don Bosko je nekoč svojim sinovom hotel dopovedati, kako morajo biti voljni vse storiti, kar jim predstojniki ukažejo, zato je vzel robec v roke in ga je previjal in mečkal, ga raztegnil, potem spet stisnil, na koncu pa dejal: „Takile morate biti v don Boskovih rokah.“

omizju: „Odhajava (dva sta bila) na delo in ne prestaneva prej, dokler naju predstojniki ne zadrže.“ Zal, da ga nisem zadržal. Le tisti, ki so mu poznane velikanske težave ondotnega kraja, kjer je pokojni Karol misijonaril, si bo lahko ustvaril sodbo, kakšna je bila njegova gorečnost. Vse je bilo treba peš prehoditi, ker je vsak drug način nemogoč. Nprestano je vseh pet mesecev hodil okrog in prav tu je dobil legar, temu se je pridružila še dvojna pljučnica, ki sta nam pokopale najlepše nade.

Eden izmed članov katoliške mladine je dejal: „On je v nebesih, oče, molite, da jaz stopim na njegovo mesto v misijonu!“

Zbogom, dragi tovariši! Griči in gore okrog tvojega Laitkynsewa te ne bodo videle več. Ne bodo več slišale krščanske občine, raztresene po dolinah in hribih, tvoje močne pa ljubeznive besede, ki je uboge vedno potolažila. Trg v Čerapundži te ne bo videl več, kako si celo tam iskal duš — svojih ovčic.

Tvoj spomin nam bo svet. Še bomo šli na tvoj grob in te prosili za moč, da vztrajamo v trdem delu. Brali bomo s solznimi očmi pa vendar s ponosom besede na tvojem križu: DOBER PASTIR DA ŽIVLJENJE ZA SVOJE OVCE!

F. Ferrando
salezijanski misijonar.

Pisma misijonarjev.

Macas, 23. sept. 1933.

Prečastiti gospod urednik!

Po dolgem času se zopet enkrat oglašim z namenom, da bi med čitatelji Vestnika zanimanje za misijone med Hivarci ne pojemalo, ampak se večalo.

Te počitnice je g. ravnatelj našega misijona določil, naj se obišejo vse hivarske družine, ki pripadajo Makasu. Namen pri teh potovanjih naj bi bil, da se določi točno število Hivarcev, kristjanov kot paganov, ki bivajo v Makasu, oziroma v njegovih podružnicah.

Trije misijonarji, to je en duhovnik, en bogoslovec in en sobrat pomočnik so se napotili na levi breg deroče reke Upano v Zlato Selviljo in druge kraje, ki jim imen ne vem, tja do mej apostolske prefektуре misijonarjev oo. dominikancev. G. Trampuž in jaz pa sva dobila naročilo, obiskati hivarije na desnem bregu Upana, pripadajoče našemu misijonu v „Rio Blanko“.

Za potovanje sva določila dneve po prazniku rojstva Marije Device. Ta praznik smo obhajali na kar najbolj mogoče slovesen način. Omenim le par posebnosti.

Na predvečer kot na praznik je vladalo med Hivarci najboljše razpoloženje. Pri večerni pobožnosti sta bila dva govora, eden v španskem, drugi v hivarskem jeziku, istotako pri sv. maši. Mali kler se je med Glorio in Credo vsedel na surovo obtesan tram, duhovnik s strežniki pa je šel „ad sedes“ — v čoln! Pa ne mislite, da živimo v takih močvirjih, da bi se še v cerkvi morali posluževati čolna. Pri Makabejcih se najde tu in tam še kaka klop — star nerabni čoln. Takšno klop, polovico čolna, so prav v zadnjem hipu prinesli v borno kapelico iz najbližje koč.

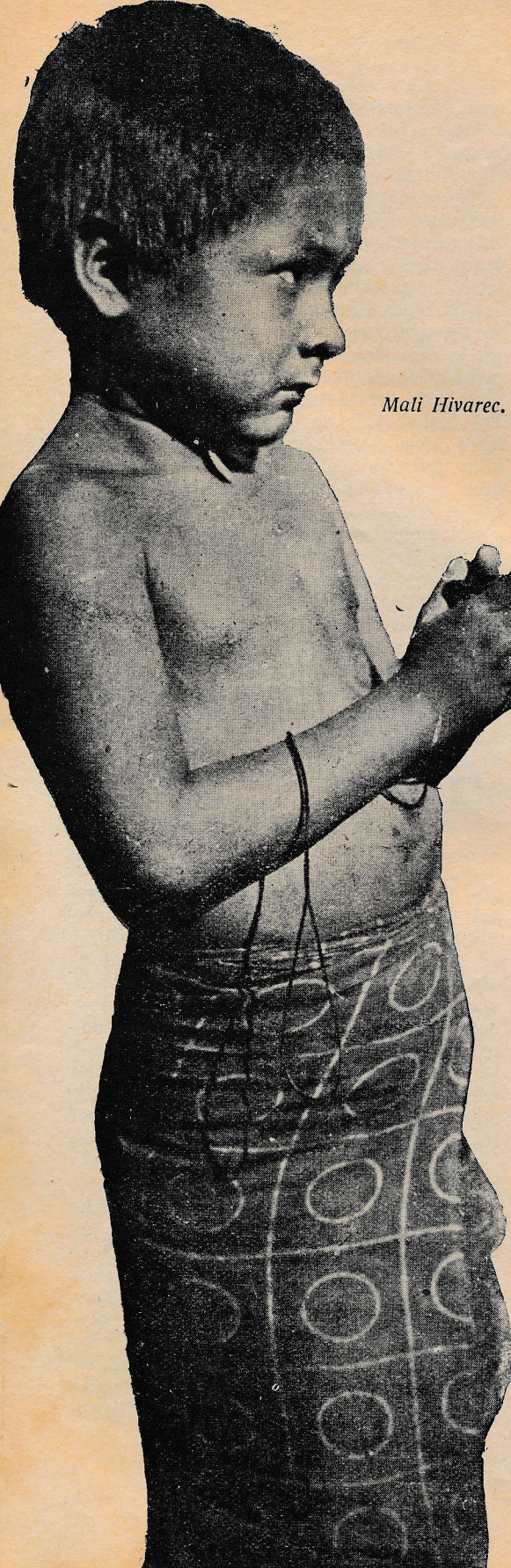
Poleg godbe je za Hivarce kot za bele tu najljubša zabava takozvana — nora krava. Na leseno ogrodje napnejo posušeno kravjo kožo, za rep služi trnjeva palma, glava pa je iz kepe kopala. Ob mraku prižgejo kravi glavo, kak pogumen fant si to kravo natakne na glavo in začne se divja gonja po igrišču. Ure in in ure traja igra; marsikdo jo pošteno izkupi, ako se preveč približa — nori kravi.

Par dni po prazniku sva se z gospodom Trampužem vrnila v Rio Blanko, obložena z ogledali, šivankami in drugimi predmeti za Hivarce. Prenočišče sva si za vse dni „najela“ v zakristiji, hrano pa pri gostoljubnem Makabejcu Alojziju Karvahal. Karvahal je v obraz črn kot pravi Afrikanec, toda za to odurno zunanostjo se skriva zlato srce; popotnikom vedno da kako okrepčilo, Hivarcem je dober oče, kot ga tudi imenujejo, za misijonarje pa bi žrtvoval vse. Prostovoljno se je ponudil z dvema svojima sinovoma za vodnika pri vseh obiskih hivarij. Hivarci si vedno postavijo svoje koč daleč od vsake javne poti v notranjosti gozdov. Imajo pač dovolj vzroka za to.

Hoja po hivarskih stezah je precej utrudljiva, vodi nas čez bujno rastlinstvo, temne pragozde, po močvirjih, čez podrta debela in potoke brez mostov. Divjakom je kot za zabavo iti po podrthi deblih; kot srna hitijo med vejevjem in grmovjem, ne strgajo si obleke in ne umažejo, ker je navadno nimajo.

Še par črtic o hivarskem življenju.

Hivarec si za bivališče izbere kak nekoliko vzvišen kraj, njegov način življenja se popolnoma razlikuje od drugih Indijan-

Mali Hivarec.

cev v Ekvadorju ter sploh v Južni Ameriki. Hivarska koča je dolga, prostorna stavba jajčaste oblike, stena je iz razklanih debel palme „čonta“, ki je tu najtrši les. Sovražniku ne bi bilo lahko vdreti v njo. Stavba je lepa in močna, dasi ni v njej ne žeblja ne lesenega klina. V notranjščini je vzoren red in snaga, prva značilna poteza Hivarca. Ob stenah stoje postelje; štirje ali več v tla zabitih kolov, par prečnih na njih, na teh nekaj razparanih bambusov, ki služijo za mrežo in blazino obenem. Ob postelji je navadno še drug kol, na njem vise priprave za tkanje njih obleke. Način oblačenja in tkanja je

opisoval že večkrat gospod Trampuž, zato tega ne bom ponavljal.

Ženske imajo svoje oddelke, nekake celice iz palmovih listov. Prav na sredini hivarije vedno stoje lonci s čičo. Ognjev je navadno več, sorazmerno s številom prebivalcev, zakurjeni so blizu postelj, da jih grejejo tudi ponoči. V eni koči biva več družin, vse se pa pokorijo hišnemu glavarju. Najmanj četrte ure daleč ni nobene druge koče, včasih pa tudi ure daleč ne, kar je druga posebnost Hivarca. Blizu hiše je kurnik. Tudi prašiče najdeš pri njih, ti so hudi kot psi. Tretji del prebivalcev vedno tvorijo psi, majhni, a besni kot volkovi. V Mendezu skoro nisem opazil prazne Hivarke, da bi ne imela v culi na hrbtu ali v naročju otroka, ali psa, večkrat oba obenem, vsak na eni strani sta si delila materinsko ljubezen.

Nekateri se mnogo pečajo z ribolovom. V ta namen imajo velike nasade „barbaska“. Barbaska je plezavki podoben grm s strupenimi koreninami. Hivarec poišče globoko, a ne deročo vodo, zajezi jo s kamenjem in vejevjem. Izkoplje nekaj korenin barbaska, jih stolče na kamenu ter jih nese v vodo, ki jo je pripravil za lov. V zastrupljeni vodi omamljene ribe pridejo na površje in lov je lahek. Istega načina se poslužujejo tudi Makabejci.

V vsaki hivariji se vidi na določenem mestu lovsko orožje, kakor loki, puščice in pripadajoči predmeti.

Zaključim z opisom sprejema v eni izmed hivarij, z imenom Vambači. Pozdravilo nas je pet hudih psov, pravočasno so jih ulovile in privezale ženske, toda njih

jeza se ni plegla dokler nismo odšli od kože.

Hivarija je bila kar natrpana od stano-
vavcev. Moški so hiteli prinašati sedeže,
izdelane iz debel. Eden je bil prav lično
izdelan. V izdelovanju loncev in „suhe
robe“ bi se niti Ribničani ne mogli meriti
s Hivarci, če bi imeli na razpolago le
njih preprosta sredstva. — Ena izmed
žensk je takoj začela s pripravo čiče. Iz
velikanskega lonca jo je z rokami zaje-
mala in devala v veliko skledo, prilila je
mlačne vode in tvarino temeljito preme-
šala in razredčila. Po pravilih olike jo je
nesla deklica najprej njenemu možu, ki jo
je dal pokusiti sinku. Ni ugajala, je bila
najbrž premočna. Po drugi poskušnji je
krožila skleda, dokler se niso okrepčali
vsi gostje in domačini. Četudi je bila
skleda velika, je vsak pil vedno iz do-
vrha napolnjene, prav po oliki. Nato je
bilo treba pokušati čičo iz rdečega lonca
druge družine. Tretja hivarka pa je mar-
ljivo mešala s kuhalnico kuhano juko,
jo žvečila in z veliko spretnostjo zopet
izpljunila v lonec; tako se pripravljala čiča.

Treba je vedeti, da se Hivarcu niti ne
sanja, da ni lepo ne dostojno ne zdravo
uživati to, kar je že drugi imel v ustih.
Morda tudi ni lepo, da vam take stvari
opisujem. Pa naj bo resnici na ljubo še
tole povedano: Misijski škof je obedo-
val. V bližini je bilo nekaj Hivarcev.
Prevzvišeni vzame košček sira in ga da
željno gledajoči Hivarki. Ženska ga nekaj
časa žveči, ne ugaja ji, vzame ga iz ust
in poda možu. Tudi on ga valja po ustih,
naposled ga vrne ženi, katera ga mirno
položi škofu na krožnik, iz katerega je
zajemal. Škof je rekel, da mu je za dolgo
časa prešla slast od sira.

Najmanjši košček mesa si razdelijo med
seboj, če je pa dar le kost, kroži od ust

do ust, dokler je ni vsak nekoliko obli-
zal in oglodal.

Marljivo so poslušali nauk o Bogu. Je
posebnost Hivarcev iz Rio Blanco, da ka-
žejo toliko sprejemljivosti za sveto vero,
in da nima nihče več kot eno ženo.

Za zaključek je g. Trampuž razdelil
darila in povabil Vambačeve za prvo ne-
deljo v misijon.

Podobno je drugod. — Toda slabo sliko
bi si napravil o naših misijonih, kdor bi
si jo delal iz navdušenja za božjo besedo,
ki jo imajo Hivarci v Rio Blanco ali dru-
god. Le žal, da so preveč resnične be-
sede izkušenega Makabejca: „Star ali
odrasel Hivar se ne bo nikoli izpreobrnil
in živel po veri, upanje je le pri mladini.“
Napuh, lenoba, neredno življenje, staro
krvno maščevanje jim je še preveč v
krvi. Poleg tega še nadlegovanje in slab
zgled od strani belih, protestantov, kri-
vično ravnanje političnih oblasti, pomanj-
kanje misijonarjev, vse to, vse to in še
mnogo kaj drugega je vzrok žalostnim
razmeram.

Tu je treba molitve in žrtev. Bog nam
bo pomagal, če nam boste pomagali vi v
domovini z molitvijo, ki je mogočnejša od
denarja in človeških moči.

Vas pozdravlja v Presv. Srcu Jezusovem

vdani

Vrhovnik Dionizij.

Pripis: G. Trampuž misli popraviti kapelo
v svojem misijonu do prve sv. maše (maj,
1934.) Za popravo rabi 3000 Din, za novo,
če bi bilo 2000 Din več. Bi mogli to za-
devo priporočiti v Vestniku? Dalje me
je prosil, če bi vam bilo mogoče najti
osebo, ki bi mu podarila kak fotografski
aparat. (Kodak bi mu najbolje služil.)
Pozdrav v njegovem imenu.

Po salezijanskem svetu.

Paraguaj. Marijo Pomočnico so v Pa-
raguaju izbrali za zaščitnico kraja Čako
in vsega paraguajskega vojaštva. Pobož-
nost in češčenje do Marije Pomočnice
je v Paragvaju zadobila narodno obli-
ležje. Dne 24. majnika je bil ogromen
naval v vseh salezijanskih cerkvah. Mesto
Asuncion je proslavilo praznik Marije Po-
močnice prav na edinstven način. Med
procesijo je dalo „narodno letalstvo“ na
razpolago nekaj letal, ki so obletavala

procesijo in neprestano trosila cvetje na
njo. Kip Marije Pomočnice so nesli med
deževjem cvetja, ki je trajalo ves čas
procesije. Dne 4. junija pa se je vsa voja-
ška posadka, ki je zbrana na velikem
bojišče, udeležila procesije, ki jo je prire-
dil drugi salezijanski zavod. Letalstvo je
tudi tukaj obsipavalo s cvetjem procesijo.
Ta vojaška posadka ima vedno pri sebi
tudi večji kip Marije Pomočnice.

Na prošnje, ki so prihajale od vseh

strani, je predsednik paraguajske republike oklical Marijo Pomočnico za zaščitnico kraja Čako in paraguajskega vojaštva. Vojaki so ponosni, da smejo nositi na prsih svetinjo Marije Pomočnice!

Nova pohvala. V svetem letu so prispeli v Rim romarji iz *Argentine*. Obiskali so tudi veliki salezijanski zavod za rokodelske šole v Rimu. Prav tedaj se je v tem zavodu mudl naš vrhovni predstojnik. Romarje so salezijanci kar najslovesneje sprejeli. Vrhovni predstojnik jih je nagovoril in se zahvaljeval Argentinem, da so salezijancem v Argentini tako izdatno pomagali pri njih delu. Posebej se je še zahvalil argentinski vladi, ki jih je z vso naklonjenostjo vedno podpirala. Na ta pozdrav je odgovoril argentinski minister dr. Pamón Mezia takole: „Ni da bi se salezijanci nam zahvaljevali, mi se moramo njim zahvaliti, ker salezijanci tako goreče sodelujejo z našimi uradi v duhovni in časni blagor našega kraja.“ Kako priznava argentinski narod don Boskovo delo, je argentinski poslanik pri Vatikanu, dr. Estrada izrazil s temi besedami: „Spomenik, ki so ga postavili don Bosku v La Plata, kakor tudi ulice, ki se imenujejo po tem velikem vzgojitelju, so najboljši dokaz naklonjenosti Argentinec do don Boskovega dela.“

Braziliija. V mestu in škofiji Korumbá so namesto prejšnjega pokojnega škofa Antona Malana posvetili za škofa salezijanca Vincenca Priante, ravnatelja zavoda v San Paolo v Braziliiji. Sprejeli so ga z velikim navdušenjem. Tudi to je triumf salezijanskega petdesetletnega delovanja v Braziliiji.

V mestu *Manaos* so postavili don Bosku na javnem trgu lep spomenik. Slovesnosti so se udeležile visoke državnne, vojaške in civilne oblasti ter velika množica ljudstva. Ta obred je bil zgovoren dokaz naklonjenosti do salezijancev v tem kraju.

V Čile je umrl mlad salezijanski škof Abraham Aguilera. Bila ga je sama prijaznost, pravi don Boskov sin je bil. Z gojenci je tako po domače občeval, kakor da jim je vrstnik. Razlikovala ga je samo obleka.

V baziliki Marije Pomočnice v Turinu so meseca oktobra napravili v zgodnjih jutranjih urah in zvečer, pozno po dnevnem delu, duhovne vaje za župljane. Uspeh je bil lep. 300 župljanov je stalno prihajalo v cerkev in se udeleževalo duhovnih vaj, da se oborože za nov boj in delo nad seboj.

Še nekaj bolj zanimivega nam javljajo iz Uruguaja, iz mesta *Montevideo*. Salezijanec Sallabery je razglasil, da bo za božične kakor tudi za velikonočne praznike imel duhovne vaje po radiu. O božiču za mladino, o veliki noči pa za odrasle. Dnevno bodo štirje govori: ob desetih, ob pol ene, ob pol šestih in ob devetih zvečer.

Opravljal se bodo prav vse pobožnosti, kakor se ob duhovnih vajah navadno opravljajo. Vsak si lahko nabavi knjižico z dotičnimi molitvami. Skupno bodo opravili duhovni obisk Najsvetejšemu, izpraševanje vesti, križev pot, molili bodo sveti rožni venec in celo peli bodo lahko nabožne pesmi v družini.

Velika ugodnost je to za vsake vrste ljudi. Nekateri so prezaposleni, ki bi sicer ne mogli opraviti par dni duhovnih vaj, drugi si ne upajo, ker so preboječi, tretji so bolni in prikovani na posteljo, četrti nimajo sredstev, nekateri pa so kakor izgubljeni sinovi. Vsi ti bodo lahko poslušali govore, ki jih bo govoril goreči salezijanski duhovnik iz zvočnika. Ali ni to zares moderno? Pa vendar je že Zvečličar dejal: „Kar slišite na uho, označite na strehah!“

Poljska 4. oktobra p. l. je v Krakovu umrl g. dr. Anton Symior. Močno nas je zadela tužna vest o njegovi smrti. Saj ni še dolgo, kar je obiskal našo lepo domovino, kjer je pred svetovno vojno in med njo prebil vrsto let, in sicer na Radni kot voditelj novincev in ravnatelj zavoda. Bil je prijazen gospod, naučil se je slovenski, da je lahko celo spovedoval v bližnji Sevnici in v svoji gorečnosti, četudi je imel doma dosti dela, vendar še pomagal pri dušnem pastirstvu dobremu gospodu župniku Doberšku. Ostal nam bo v hvaležnem spominu, saj je tudi za naš zavod na Radni mnogo dobrega storil. Naj mu bo domača poljska zemljica lahka, Gospod pa naj bo njegov bogat plačnik!

Na Poljskem se je salezijansko delo že tako razširilo, da imajo Poljaki 32 zavodov, v katerih gojijo vsakovrstne stroke salezijanskih ustanov. Morali so inspektorijo razdeliti na dve, ker vsemu delu en inspektor nikakor ni mogel biti kos.

Naš bivši inspektor, Poljak g. Stanislav Plywaczyk, ki nam je ostal v lepem in trajnem spominu radi svojega očetovskega srca, je zdaj postal inspektor severnega dela Poljske. Želimo mu prav iskreno, da bi pod njegovim vodstvom nova poljska inspektorija lepo uspevala!

Iz naših zavodov.

Salez, mladinski dom - Kodeljevo.

Sneg in mraz imamo tudi v Ljubljani, pa le na zunaj; v srcih je toplo, močno toplo. Ne vem pa, če je kje tako prijetno toplo kot v našem Mladinskem domu. Vendar nas je in radi se imamo. V naše vsakdanje življenje pa prisije zdaj in zdaj lep sonček. Tak sončen dan je bil 8. december, ko smo praznovali v našem domu

Novi prapor deškega Marijinega vrtca na Kodeljevem.

praznik naše ljube nebeške Matere. Ta dan je bilo sprejetih v Marijin vrtec nič manj kot 85 novih Marijinih sinov, tako, da nas je zdaj kar 180. Pa nikar ne mislite, da nas je toliko samo vpisanih; o ne! Redno vsako soboto se zberemo v kapelici na skupen sestanek. — Imamo lep odsek ministrantov; nad trideset nas je; pa tudi misijonski odsek je vpeljan in

Prijatelji Dominika Savija. — Ker nas je toliko, smo si s pomočjo dobrih src preskrbeli lep prapor, ki ga je na praznik 8. dec. po sprejemu novih članov blagoslovil g. katehet Vinko Lavrič. Kumovala sta g. Ivan Elsner in ga. Ana Elsner, ki sta poleg drugega darovala tudi lep trak. Oba sta velika prijatelja salezijancev in mladine ter dobrotnika našega doma.

Po blagoslovitvi in sv. maši je bil skromen zajutrek za vse Marijine otroke, nato pa kratka prireditev v dvorani. Gospod dr. Vladislav Pegan, znani prijatelj in dobrotnik don Boskovičevih sinov, je v svojem lepem govoru poudaril važnost medsebojne ljubezni. Le ljubezen, prava krščanska ljubezen more preobraziti današnje sebično človeštvo.

V srcu vseh je pustila vsa slovesnost neizbrisen spomin in sklenili smo ostati zvesti Marijinih sinovi, ljubiti jo kot nas uči ljubiti jo naš dobri oče don Bosko.

Vsem pa, ki so pomogli do te slovesnosti, iskreni Bog plačaj!

Radna.

Preobleka. Na praznik Kristusa Kralja so oblekli naši vrli novinci obleko Kristusovih borcev. Lepa četa jih je bila: 13 dijakov in 7 pomočnikov. — Kdor je doživel praznik preobleke, ga bo spomin nanj tolažil v najtrših dneh, kdor pa je kedaj le prisostvoval ganljivim obredom takega dne, temu ne bo več ugasnil v spominu. Priprave za praznik so si podobne med seboj, pa vendar vsaka izžareva neko posebno gorkoto. Ne hrepeni sinko iz daljne tujine po mami in domu tako silno, kakor so naši dragi novinci koprneli po prazniku Kristusa Kralja, ko bodo preoblečeni v božje viteze. Središče priprave pa je bila ljubezniva devetdnevica. — Na predvečer smo navdušeno sprejeli preč. g. inspektorja. Prelepo ga je pozdravil najmanjši novinec v imenu nas vseh, zlasti še v imenu tovarišev. Don Bosko ga je imenoval, ki prihaja med nas, da potrdi nove trume za sveto delo med mladino.

Središče naslednjega dne je bila preobleka. S svetim strahom so stopali novi junaki Kristusovi pred oltar. Dijaki so držali na rokah duhovsko obleko, ostali pa so v duhu poljubljali svetinjico, ki jim bo sveta kot klerikom talar. Ganljivo je bilo gledati krepke, mlade fante, ki so srčno odlagali svetno obleko in pobožno segali po skromni halji don Boskovičevih sinov. Marsikatero oko se je orosilo od ganotja. S kora so se izlivala krasne

melodije izražajoče srečo preoblečencev. Šele po obredu so dali presrečni novinci duška svojim čustvom z Marijinim spevom „Magnificat“. Sledila je topla beseda g. inspektorja slavljenca in nam vsem. — Pa nismo samo mi živeli v sreči dneva preobleke. Tudi starši in sorodniki dragih novincev so prihiteli, da osebno izroče Bogu veliko žrtev, ki mu je bila vseč iz njihovih rok. — Popoldne je bila slavnostna akademija s pestrnim sporedom: godba, petje, deklamacije, prizorčki... za res in za smeh, vse ob žaru prekipevaljočega veselja svetega praznika.

Najbolj dobrodošli ob tem prelepem dnevu pa so bili preč. gg. ravnatelji in gojenci, zastopniki vseh sal. zavodov v mladi Jugoslovanski inspektorji. Sinovi smo enega očeta, ena družina, ob sreči bratov smo presrečni vsi. Tudi blagi sotrudniki in prijatelji zavoda so prihiteli k slavnosti v precejšnjem številu. Mnogim pa je slabo vreme in narasla Sava preprečila obisk.

Z akademijo se je slavnost zaključila. Toda praznik Kristusa Kralja še sije v s skrivnostno lučjo.

Oratorij. Kaj pa naš oratorij? Divja jeza jesenske povodnji je pretrgala savski most in s tem občutno udarila naš oratorij. Bilo je kar pusto in prazno. Odkar pa so most spet popravili, se je vrnilo življenje. Kdo pa ne bi prišel v oratorij na Radno, kjer je toliko dobrot za dušo in telo! — Kostanja so nabrali mnogo, mnogo za oratorijance, pa sladkorčkov imajo obilo — samo za oratorijance, pa gledališče tudi zanje, in duša je vesela ob božji besedi in Angelskem kruhu. — Ah to je lepo! Mala nebesa so naš oratorij. Če pa omenim še „radio“, ki smo ga dobili par dni pred Miklavžem, no, potem ne vem, s čim naj primerjam naš mladinski dom.

Miklavžev večer. Nebeški prijatelj otrok nas je obiskal v torek 5. dec. zvečer. Lani je bil ves v petju in sijaju, letos pa je stopil med nas v pristrčni domačnosti. Vsi smo ga bili veseli. Nasul je obilo predobrih darov dragim Oratorijančkom, ki so mu v zahvalo obljubljali vzorno pridnost. Pa tudi nas se je spomnil zvečer v obednici. Pripravil nam je ljubezniv večer ob petju

in godbi ter v družinskem veselju v krogu skrbnih gg. predstojnikov. — Molili bodo oratorijanci in mi za blage sotrudnike in sotrudnice, ki so kljub težkim časom pomagali sv. Miklavžu, da je prišel tako bogat med nas. Bog plačaj vsem!

Brezmadežna. God naše predobre mamice smo tudi mi lepo proslavili. Med devetdnevnic smo se vsak večer zbrali krog njenega oltarja in poslušali svete besede, ki nam jih je šepetala po pridigarju. Nato je bil slovesen blagoslov. Na predpraznik smo imeli slovesne večernice. Marija se je smehljala raz oltar vsa v lučkah in cvetju. Iz naših src pa so doneli pozdravi hvaležnih otrok najboljši materi.

Na praznik popoldne je bila slavnostna akademija v čast Brezmadežni. Sodelovali smo vsi. Tudi naš mladinski dom. Bogat spored je bil. Novinci so pripravili misterij v 1 dejanju: „Vitez naše ljube Gospe“, krožkarji pa kratko igrico v treh delih... Bili smo presrečni, ker smo slavili svojo mamico.

Oratorij - Rakovnik.

Oratorijanci pa se že dolgo nismo oglašili na tem mestu. Tihi smo, a zato nič manj delavni. Saj se nočemo preveč hvaliti, pa vendar... Največ življenja je zdaj na snegu z dilcami, da je veselje. Nič ne damo na to, če „pike“ delamo, ali če kdo z nosom poorje po snegu. A pod skrbnim vaditeljem g. prof. Dobovškom bomo počasi toliko napredovali, da bomo še izkušene Bločane posekali. (Na Blokah so menda bili prvi in najboljši smučarji.) Pa nikar ne mislite, da smo vneti samo za sport, najprej Bogu, kar je božjega... vsako nedeljo k sv. maši in tako dalje.

Jako lepo se razvija tudi Marijin vrtec. Na praznik Brezmadežne se je naše število potrojilo. Zdaj nas je že 90 članov. Vsako nedeljo oblegamo angelsko mizo in se krepčamo s Kruhom, ki nam daje življenje. — Tudi novi prapor že imamo od sept. meseca; blagoslovil nam ga je škofijski voditelj Marijinih vrtcev, g. spiritual Koretič. S ponosom se imenujemo male Marijine viteze. Prapor imamo, za katerim koraka mlada četa, ki bo, upamo, nekoč v čast sv. Cerkvi in domovini.

Ob novem letu prilagamo Vestniku kakor običajno, položnico. Vljudno prosimo za blagohoten prispevek za Vestnik, da zamoremo vsaj svoje stroške kriti (letno nas stane s prilogo vred 10 Din). Kdor je že poslal v ta namen, naj nam oprusti ter naj položnico ob drugi priliki porabi.

Prosimo, da nam na položnici vedno prapišete za kaj ste svoto poslali!

Milosti Marije Pomočnice.

Zaupanje v Marijo Pomočnico je spremljalo don Boska na njegovih svetniških potih. Zaupanje v Marijo Pomočnico ga je pripeljalo v zarjo blaženstva in mu dalo delež božjega svetništva. Zaupanje v Marijo Pomočnico mu je tudi v najhujših stiskah vedrilo obraz, da je bil zmeraj vesel in dobro razpoložen. Še mi zaupajmo v to veliko Pomagavko, pa bomo tudi mi zmeraj veseli, pa bodo tudi naša pota pota v zarjo blaženstva in svetništva.

Zahvaljujem se Mariji Pomočnici za ozdravljenje roke brez zdravniške pomoči. Opravljala sem devetdnevno in prav osmi dan je roka popolnoma ozdravela. Zatorej se Mariji Pomočnici kristjanov najpristréneje zahvaljujem. Tisočkrat Marija pomaga, če je zaupno prosimo.

Perko Rozalija, Zagradec.

Zadnji čas sem začela polagoma bolehati in vročina je bila tri mesece nad mero visoka. Šla sem k zdravniku in ta je izjavil, da so pljuča bolna in zelo slaba. Isto je ugotovil še drug zdravnik. V tem položaju sem se zaupno zatekla k Mariji Pom. na Rakovnik z upom, da mi bo Marija pomagala. In ne zastoj. Vročina je polagoma padla in končno je zdravnik dognal, da so le žleze otekle, a da so pljuča drugače nedotaknjena. Marija je in bo pomagala. Vsakomur, ki je v stiski in potrebi, priporočam, naj se zateče k Mariji in pomoč ne bo izostala. Najiskrenejša zahvala Mariji za to in za druga uslišanja.

Erjavec Terezija, Višnja gora.

Prisrčno se zahvaljujem Mariji Pom. in bl. Janezu Bosku za vrnjeno mi ljubo zdravje. Vsem kličem, zaupajte na božjo pomoč. *M. K., Toplice.* — Zahvaljujem se Mariji Pom. za zdravje hudo bolnega otroka in tudi za druge prejete milosti. Priporočam se ji, da bi me še v bodoče uslišala. *Zalokar Marija, Videm.* — Bila sem hudo bolna in včasih docela obupana. Zraven so me zadevali še drugi križi, da skoraj ni bilo več moči prestajati. Obljubila sem nekaj Mariji Pom. za njeno svetišče, če me ozdravi. Marija je uslišala mojo prošnjo, da vsaj hišna opravila lahko opravljam. Hvala ji!

Uršič Marija, Videm.

V septembru sem zbolela na jako hudi angini. Domači zdravnik me je dvakrat operiral pa ni mogel priti do gnoja. Morala sem v Maribor, da me je še operiral specialist. V grlu se je stanje zboljšalo, a zunaj je vrat in desni del obraza tako

zatekel, da me je hotel domači zdravnik poslati v bolnišnico. Takrat sem se priporočila priprošnji Marije Pomočnice na Rakovniku in bl. Janezu Bosku. Bila sem uslišana. Na tretji dan po tej prošnji se mi je začelo doma boljšati. Zdaj sem, hvala Bogu, Mariji Pomočnici in bl. Janezu Bosku, skoraj popolnoma ozdravela.

Rop Marija, Lormanje (Sv. Lenart).

Spomladi 5. junija je moja žena obolela in dobila tifus. Nobene zdravniške pomoči ni bilo več. Tedaj se obrnem k Mariji Pomočnici na Rakovnik. Ta me je res uslišala. Moja žena Mici je zdaj zdrava kakor poprej. Prisrčna hvala veliki Pomočnici kristjanov!

Končan Franc, ban. cestar, Črni vrh.

Zdravnik je ugotovil, da sem bil bolan na pljučih. Toda ker bi me bilo precej stalo, preden bi bil ozdravel, sem se zatekel k Mariji Pomočnici na Rakovniku. Bil sem uslišan. Pa tudi prošnja, da bi se srečno vrnil od vojakov, mi je bila uslišana. Zato sedaj spolnjujem obljubo in Mariji Pomočnici izrekam tisočero zahvalo in se še priporočam za naprej v njeno pomoč.

Sraka Matija, Lipovci (Slov. Krajina).

Zavedam se, kako nespretno so moje besede, da bi z njimi razodela hvaležnost, ki jo dolgujem dobri Pomočnici, ker me njena roka vselej tako čuječe vodi! V pre različne življenjske nepravilike me je že zavedla pot, pa vselej se je tako nepričakovano dobro izteklo, čim se mi je duša z zaupno prošnjo obrnila k dobri Pomočnici. Neštetokrat sem že omahovala in dvomila, da bi se v težkoči mogel najti primeren in dober izhod, a vendar zaupanja nisem izgubila, ki mi je bilo tudi vselej povrnjeno na način, ki je bil najboljši, četudi najmanj pričakovan. Posameznih primerov nočem naštevati, a rada bi povedala vsem: če se duša joče, v žalosti — kdorkoli si in v kakršnikoli stiski — naj nikoli ne prezre pomoči, ki jo tako radodarno ponuja in

naklanja Marija Pomočnica, če se le s skromno prošnjo k njej obrnemo.

J. K., Rakek.

Bila sem v hudi dušni stiski. Mislila sem, da ni več pomoči. Z zaupanjem sem se obrnila k Mariji Pomočnici in ji obljubila zahvalo v Sal. Vestniku, ako mi pomaga. Bila sem uslišana. Z veseljem in hvaležnostjo izvršujem dano obljubo. Marija, hvala Ti! *Kogovšek Marija*, Rovte.

Posebno zahvalo sem dolžan Mariji Pom. Bil sem težko bolan in v tem stanju sem se zaupno obrnil do Marije, da bi mi pomagala. In nisem se varal, v kratkem času se je obrnilo na bolje. Danes spolnjujem obljubo. *Breznik Franc* in *Otilija*, Sv. Trojica v Slov. goricah. — Zahvaljujem se Mariji Pom., da mi je ozdravila hudo bolno nogo. Obenem se ji zahvaljujem, da mi je pomagala v hudih duševnih stiskah. *Sirca Marija*, Dol. Logatec. — Pristrčno se zahvaljujem Mariji Pomočnici na Rakovniku za prečudno ozdravljenje. Ko ni bilo že nobenega upa več, sem se zatekla k Mariji Pomočnici, ji obljubila majhen dar in takoj se mi je zboljšalo. *Mirt Pepica*, Kovin.

Zahvaljujem se Mariji Pom. in bl. Janezu Bosku za več uslišanih prošenj. Bila sem v velikih skrbeh v neki posebni zadevi. Nobenega upanja že ni bilo več, da bi bila dosegla, kar sem želela. Obrnila sem se z zaupanjem do naše nebeške Matere in bl. Boska, in moja prošnja je bila nepričakovano uslišana. Tisočera hvala presv. Devici! *Bezgovšek Tončka*, Celje.

Bil sem brez službe. Zatekel sem se k Mariji Pomočnici, bl. Janezu Bosku in presv. Srcu Jez. ter opravil v ta namen devetdnevnicco. Preden sem devetdnevnicco končal, sem že imel službo. Izrekam najpristrčnejšo zahvalo. *K. J.*, Trbovlje. — Zahvaljujem se Mariji Pomočnici, presv. Srcu Jez. in bl. Janezu Bosku za pomoč v neki važni sodnijski zadevi. *Uršič Marija*, Cerknica. — Bila sem uslišana v grozni povodnji. Zato kličem: Tisočkrat hvala Mariji Pom. kristjanov! *A. P.*, Radeče. — Iz vsega srca se zahvaljujem Mariji Pom., ker je uslišala mojo prošnjo. Priporočam ji svojo družino v varstvo in jo prosim, naj nam pomaga v stiskah in težavah tudi v bodoče.

Neimenovana, N.

Bila sva za nekaj v strašnih skrbeh. To potožim nekoč svoji prijateljici in ji rečem, naj moli, da bi se vse pošteno izteklo. „Da, molila bom,“ je odgovorila, „pa tudi vidva molita na čast Rakovniški Mariji Pom. in bl. Janezu Bosku ter obljubita kak dar Mariji.“ In res, uslišana sva bila takoj. Častivci Marijini in bravci Vestnika, tudi vi priporočajte trpinom češčenje Marije Pom.! Naročava Salez. Vestnik. *Horvat Franc* in *Terezija*, Sv. Lovrenc (Štore).

Mariji Pom. in bl. Janezu Bosku izrekam pristrčno zahvalo za premnoge milosti, ki sta mi jih podelila. Prosim, da me rešita še iz neke druge velike stiske. *I. C.*, Poklek.

Velikokrat sem bila v hudih stiskah in skoraj čisto obupana radi težkih družinskih razmer in radi neizprosne krize. Ali z Marijino pomočjo sem vse prestala. Zato sem ji neskončno hvaležna.

Božičnik Cecilija, Videm.

Sotrudnice iz Litije se iskreno zahvaljujejo Mariji Pom. in bl. Janezu Bosku in Mali Cvetki za srečen izid v važni zadevi. Obenem prosijo še nadalje pomoči in božjega varstva. — *Pleničar Edvin*, iz Ljubljane, se zahvaljuje Mariji Pom. za milost srečne smrti drage mamice.

Mariji Pomočnici se zahvaljujejo za zdravje in za pomoč v bolezni še sledeči: *Potočnik Ciril*, Paka (Vitanje); — *Črček Terezija*, Vrbovsko; — *L. M.*, Stari trg pri Ložu; — *P. I.*, Sevnica; — *Štukelj Marija*, Semič; — *Starič Marija*, Mirna peč. —

Za uslišane prošnje se zahvaljujejo Mariji Pom., bl. Janezu Bosku in Mali Cvetki tudi sledeči: *Neimenovana* iz Ljubljane; *M. S.*, Guštanj; — *M. G.*, Ljubljana; — *Neimenovana* iz Ptuja; — *Mihelič Marija*, Ribnica; — *Roblek Julijana*, Kamna gorica; — *Peternel Marjanca*, Brebovnik (Gorenja vas); — *Neimenovana* iz Železnikov; — *Neimenovana* od Sv. Jakoba ob Savi; — *Sitar Pepca* iz Trebnjega se zahvaljuje Mariji Pom., Mali Cvetki in bl. Janezu Bosku za milostno pomoč v težki zadevi. — *Šmid Vera*, Sevnica; — *Neimenovana*, iz Maribora; — *L. M.*, Ljubljana VII.; — *M. P.*, K.; — *Pregeljc Ivana*, Begunje pri Cerknici; — *Dobrotinšek Uršula*, Vojnik; — *Neimenovana* iz Ižakovec.

Uredil dr. Franjo Knižic. — Izdaja salezijanski inspektorat na Rakovniku v Ljubljani. Odgovoren za sal. inspektorat in sal. tiskarno Pavel Alfonz.

Zahvali don Bosku.

Iskrena zahvala bl. Janezu Bosku za milostno pomoč pri operaciji. Č. M., L.

Prisrčno se zahvaljujem bl. J. Bosku za uslišanje v težki zadevi, ko sem bila nepričakovano deležna njegove čudovite priprošnje. Vsem, ki so v stiskah, priporočam, naj se zatekajo k njemu in bodo gotovo uslišani. V zahvalo obljubljam, da mu bom še bolj zvesta in delavna sotrudnica. M. V., Jesenice.

Zahvala Dominiku Saviju.

Prisrčno se zahvaljujem čast. mladeniču Dominiku Saviju, da mi je milostno pomagal v težki bolezni. Takoj, ko sem se zaupno k njemu zatekla in obljubila zahvalo v Vestniku, sem se počutila bolje. Drugi dan sem bila pa že popolnoma zdrava. J. F., Mengeš.

PRESVETO SRCE

Najboljše znamenje, da raste duhovno življenje v našem narodu so knjige in knjižice o Srcu Jezusovem, ki so se zadnji čas pojavile in po katerih pridno sega naše ljudstvo.

Ena izmed takih je tudi knjižica „Presveto Srce“ to je 30 kratkih premišljevanj za mesec junij. Spisal M. J. Stane

nevezana 14, vezana pa 20 Din. Naroča se pri župnem uradu Brežice ob Savi.

Lep prispevek k češčenju Jezusovega Srca. Toplo priporočamo.

KLAVERJEV MISIJONSKI KOLEDAR za leto 1934. Letnik osemnajsti.

Koledar krase izredno lepe slike iz afriških misijonov, priljubi se vsakomur zaradi poučne in zanimive vsebine. Med drugimi je v njem privlačna povest „Male Abesinke“. Ta ljubek popis je vzet iz življenja treh zamorskih deklic, ki so živele v Rimu ob strani služabnice božje Marije Terezije Ledochowske. Vsem misijonskim prijateljem ga toplo priporočamo. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova št. 1. Cena Din 5.

MISIJONSKI KOLEDARČEK za MLADINO

Prinaša ljubke povestice in slike. V veselje bo ne samo mladim, ampak tudi odraslim. Zlasti ginja je povest „Peterčkovo prvo in zadnje sv. obhajilo“. Nad vse šaljiva pa je zgodbica „Za malega zamorčka malo preveč“. Priporočamo staršem in vzgojiteljem, da naročajo koledarček. Cena 3 Din. Pri 10 izv. eden povrh. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Metelkova ul. 1.

Ali ste že brali naše „knjižice“?

S 1. decembrom smo začeli izdajati „knjižice“, ki naj bi pospeševale poglobitev in obnovo verskega življenja v Slovencih. „Knjižice“ so pisane mikavno in vse prepletene z živimi zgledi, da jih je kar prijetno čitati.

Dele se v dve zbirki. Knjižice zbirke **A** (z rumenim ovitkom) izhajajo v začetku vsakega mesca, knjižice zbirke **B** (z rdečim ovitkom) pa v sredi vsakega meseca. Prve skrbe za rast notranjega življenja, druge za utrditev in razširitev verskega znanja. Posamezna zbirka stane letno 12 Din in obsega 12 knjižic ali števil. Priporočamo pa, da po možnosti naročate na skupen naslov. Če naročite 10 izvodov, jih plačate samo osem. Na vsakih 10 sta dva vedno povrhu.

Doslej so izšle:

Izidejo pa:

1. decembra 1933 **Srečno Pot** (že pošla). 15. januarja **Zakaj zlo?**

15. decembra **Božje sledi** (že pošla).

1. februarja **Totó.**

1. januarja 1934 **G. † M. † B.**

15. februarja **Pust in post.**

Vsi salezijanski sotrudniki in sotrudnice morajo biti ne samo naročniki na te „knjižice“, ampak morajo biti tudi širitelji. Tisk je danes velesila. Kakršno berivo ljudje berejo, takšni pa so. Na nas, na vas je torej, da ostanejo ali postanejo dobri. — Pokažite naše knjižice sosedom, znancem in prijateljem in se jim ponudite, naj jih po vas in na vas naroče.

ROMANJE V RIM

Ob priliki don Boskove kanonizacije in ob sklepu svetega leta priredimo romanje v Rim. Odhod bo na veliko sredo, dne 27. marca ob 5 popoldne. Spotoma obiščemo Asizi, kjer bo na veliki četrtek sveta maša.

Na veliki petek obiščemo katakombe, nato dve baziliki, in sicer Sv. Pavla in Sv. Janeza v Lateranu in nato baziliko S. Maria Maggiore.

V soboto baziliko sv. Petra, ogledamo si cerkev in kupulo ter Vatikanske muzeje. Ta dan je tudi sprejem pri sv. očetu.

V nedeljo obred kanonizacije don Boska.

V ponedeljek si še ogledamo Rim, zvečer pa se odpeljemo proti domu, obiščemo tudi Benetke in Trst. Vrnemo se v torek zvečer ob 7.

Kdor želi videti zares nekaj posebnega, naj prilike ne zamudi, javi naj se takoj, da zamoremo preskrbeti prostor v Rimu.

Cene za vožnjo, stanovanje in hrano so sledeče:

Za III. razred Din 1350.

za II. razred z boljšim ločenim prenočiščem ter vožnjo v II. razredu 1550 Din.

Priglasite in odločite se takoj, žal vam ne bo!

Za natančnejša pojasnila se obrnite na salez. inspektorat, Ljubljana - Rakovnik.

V slučaju, da bi potovanje bilo cenejše, se preostanek vrne.

ZA NAJTEŽJE DNI,

ko bolezen in smrt v družini pobere zadnja sredstva, boš našel pomoč in oporo edinole, ako se pravočasno zavaruješ pri posmrtninskem oddelku naše domače

K A R I T A S

V ZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI

LJUBLJANA: Masarykova cesta 12.

MARIBOR: Orožnova ulica 8.

Vodstvo salez. sotrudstva - Rakovnik, Ljubljana.